

IOM U BOSNI I

HERCEGOVINI

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
ZA 2023. g.

IOM
UN MIGRATION

Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne odražavaju nužno stavove Međunarodne organizacije za migracije (IOM). Korištene oznake i prezentacija materijala u cijeloj publikaciji nisu izraz mišljenja IOM-a u vezi sa pravnim statusom bilo koje zemlje, teritorije, grada ili područja, ili njenih vlasti, ili u vezi njenih granica.

IOM je posvećen principu da humane i uređene migracije koriste migrantima i društvu. Kao međuvladina organizacija, IOM djeluje sa svojim partnerima u međunarodnoj zajednici kako bi: pomogao u suočavanju s operativnim izazovima migracije; unaprijedio razumijevanje pitanja vezanih za migracije; dao poticaj društvenom i ekonomskom razvoju kroz migracije; te podržao ljudsko dostojanstvo i dobrobit migranata.

Izdavač: International Organization for Migration

IOM Bosna i Hercegovina

Fra Anđela Zvizdovića 1, UNITIC Business centar, Toranj A

71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

+387 33 955 200

Web stranica: www.bih.iom.int

Fax: +387 33 955 200

Email: iomsjmission@iom.int

Naslovna fotografija: Posjeta španskog muzičkog orkestra PPC Blažuj; podijelili su zajedno univerzalni jezik muzike i ojačali međusobno prijateljstvo. © IOM 2023 / IOM Bosna i Hercegovina

Ovu publikaciju ne treba koristiti, objavljivati ili redistribuirati u svrhe prvenstveno namijenjene ili usmjerene na komercijalnu korist ili novčanu nadoknadu, osim u obrazovne svrhe, npr. da budu uključeni u udžbenike.

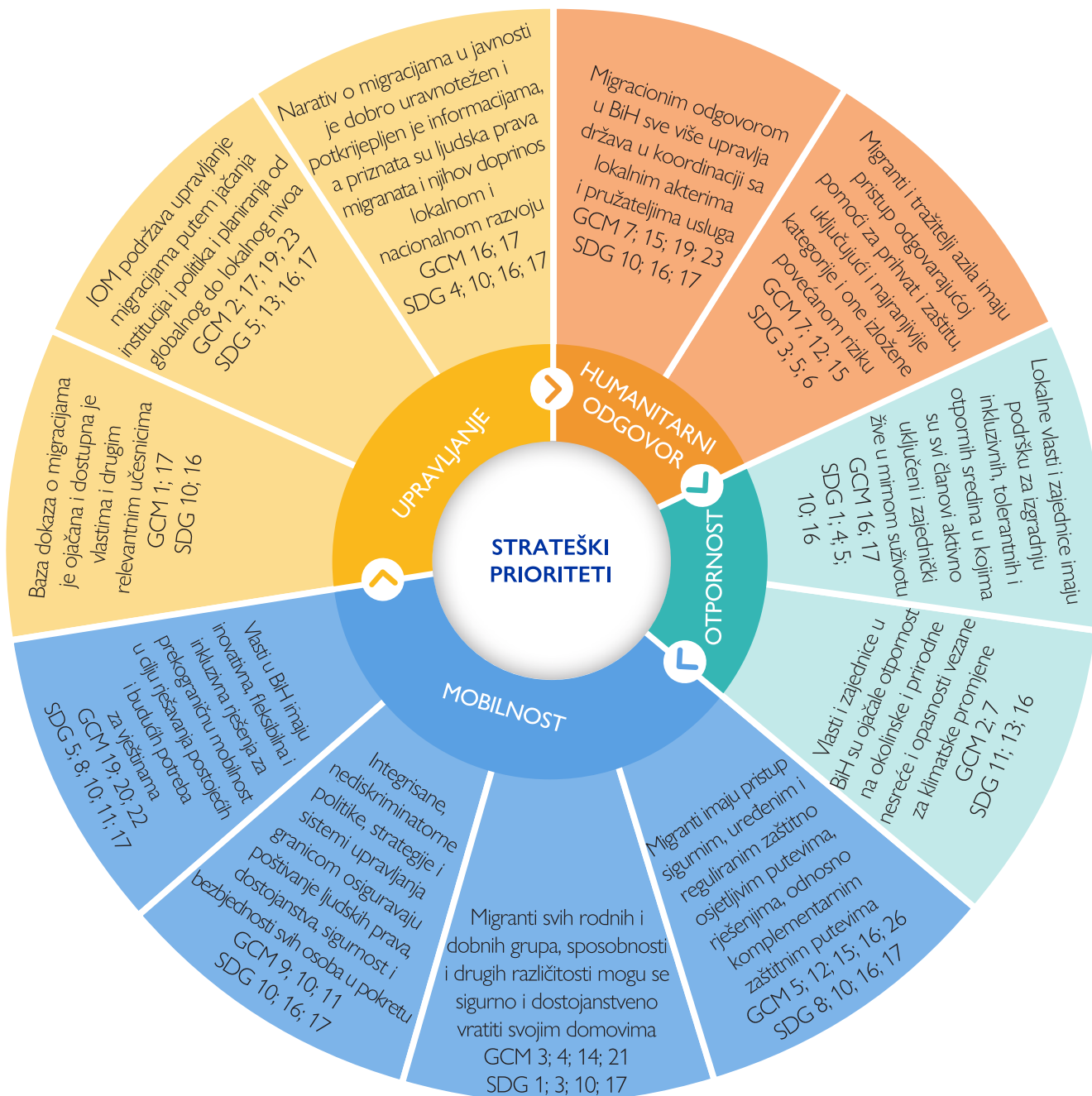
Dozvole: Zahtjeve za komercijalnu upotrebu ili daljnja prava i licenciranje treba dostaviti na publications@iom.int.

* <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/legalcode>

IOM U BOSNI I
HERCEGOVINI
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
ZA 2023. g.

SADRŽAJ

IOM u Bosni i Hercegovini - Strateški pristup (2022-2025)	V
Predgovor	VI
Prioritet 1. Podrška dugoročnom odgovoru na potrebe za pružanjem zaštite i humanitarne pomoći migrantima pod vodstvom države	1
<i>Analiza konteksta i trendovi</i>	1
<i>Ključna postignuća</i>	2
Prioritet 2. Izgradnja energičnih, inkluzivnih i otpornih zajednica kroz rješavanje najprisutnijih uzroka nestabilnosti	6
<i>Analiza konteksta i trendovi</i>	6
<i>Ključna postignuća</i>	7
Prioritet 3. Pomoć migrantima i društvu preko sigurnih, urednih i redovnih puteva i mobilnosti	11
<i>Analiza konteksta i trendovi</i>	11
<i>Ključna postignuća</i>	12
Prioritet 4. Korištenje politike i diskursa zasnovanih na informacijama i dokazima	16
<i>Analiza konteksta i trendovi</i>	16
<i>Ključna postignuća</i>	17
Riječi zahvale	19

OKVIR ZA ODRŽIV RAZVOJ SARADNJE UN-a (UNSDCF) ZA BOSNU I HERCEGOVINU JE PRIPREMLJEN OKO ČETIRI PRIORITETNE OBLASTI

Prioritetna oblast 1.

Održiv, otporan i inkluzivan rast

Prioritetna oblast 2.

Kvalitetno, pristupačno i inkluzivno obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita

Prioritetna oblast 3.

Upravljanje i vladavina prava usmjereni na ljude

Prioritetna oblast 4.

Uključivanje građana i zajednica u jačanje društvene kohezije

U Godišnjem izvještaju istaknuta su ključna dostignuća iz 2023. godine te predstavljen kontekst u kojem IOM ostvaruje svoju viziju u Bosni i Hercegovini (BiH). Ta vizija utemeljena je na partnerstvu sa organima vlasti, Ujedinjenim nacijama i građanskim društvom te razumijevanjem promjena u kojima misija djeluje.

IOM je prisutan u BiH od 1992. godine, kada je ova organizacija pružala pomoć u spašavanju života i medicinskim evakuacijama ratom pogođenog stanovništva. Nakon završetka sukoba, IOM se fokusirao na programe čiji je cilj bio podrška sigurnih, reguliranih i uređenih migracija, provodeći aktivnosti pružanja pomoći s ciljem zaštite (stub 1), otpornosti i socijalne kohezije (stub 2), mobilnosti ljudi (stub 3) te upravljanja migracijama (stub 4). Danas, kao UN-ova Agencija za migracije, IOM pomaže nadležnim organima, partnerima i zajednicama u širokom nizu relevantnih i hitnih pitanja širom zemlje.

Prelaz na odgovor na migracije koji predvodi država ostaje ključni element našeg angažmana s vlastima BiH. Kako su se mještoviti migracijski tokovi nastavili nesmanjenim tokom 2023. godine, ostajemo posvećeni podršci našim partnerima u pružanju pomoći i zaštite, te zajedničkom radu na izgradnji održivih i efikasnih struktura i kapaciteta za odgovor na migracije. Vodstvo koje je država pokazala tokom 2023. godine svjedoči o napretku koji smo zajedno postigli od početka odgovora na migracije 2017. godine.

Treći Dijalog o migracijama u Sarajevu koji je sazvaio ministar sigurnosti zajedno sa Švedskom kao predsjedavajućom Vijeća EU još jedan je konkretan primjer odlične saradnje uspostavljene u BiH sa partnerima sa Zapadnog Balkana, te volje da se izazovi pretoče u mogućnosti. Sa fokusom na regionalnu saradnju u borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, omogućavanje sveobuhvatnog povratka i readmisije sa Zapadnog Balkana i otvaranja novih propisanih puteva, na ovoj ministarskoj konferenciji također je naglašeno približavanje prioriteta između EU i Zapadnog Balkana kada su u pitanju migracije u regionu.

2023. godinu obilježila su globalna rastuća geopolitička previranja, koja imaju uticaja na BiH. Naš cilj da podržimo otpornost zajednica i pojedinaca, da izgradimo pozitivne narative, da podržimo one koji rade na miru i doprinesemo izgradnji povjerenja unutar i između zajednica, je danas važniji nego ikad. Kao kandidat za pristupanje EU, BiH prolazi kroz bitne reforme, koje treba da izgrade put ka više stabilnost i ka otpornom društvu. Učešće građanskog društva, povjerenje u javne institucije i uvjerenje da je budućnost obećavajuća za sve, bit će od fundamentalne važnosti za te transformacije.

Posebno sam ponosna na sva odlična dostignuća predstavljena u našem Godišnjem izvještaju za 2023. i napore na jačanju pravde i osnovnih prava, uključujući pristupe upravljanja migracijama koji stavljaju fokus na zaštitu, sisteme okrenute ka preživjelima s ciljem suzbijanja teških krivičnih djela u kontekstu migracija, te korištenja inovativnih alata i metode za izgradnju kapaciteta nadležnih organa. Svi dijalozi koje smo vodili sa zainteresiranim bh. građanima i migrantima, mladima, ženama, vlasnicima firmi, stručnjacima o temama kao što su rad, mobilnost, propisani putevi ili pak klimatske promjene daju mi nadu za budućnost.

Nadamo se da će sadržaj ovog Godišnjeg izvještaja za 2023. pružiti sveobuhvatnu sliku rada IOM-a u Bosni i Hercegovini te ključnih uloga koje su odigrali naši brojni partneri, uključujući organe vlasti i institucije BiH.

Laura LUNGAROTTI

Subregionalna koordinatorica za Zapadni Balkan i
šefica Misije IOM za Bosnu i Hercegovinu

PRIORITET 1.

PODRŠKA DUGOROČNOM ODGOVORU NA POTREBE ZA PRUŽANJEM ZAŠTITE I HUMANITARNE POMOĆI MIGRANTIMA POD VODSTVOM DRŽAVE

U 2023. godini, mobilni timovi IOM-a posjetili su više od 600 lokacija u Federaciji BiH (FBiH) i Republici Srpskoj (RS), pruživši pomoć i upućivanje drugim službama od životne važnosti ljudima u pokretu, u koordinaciji sa lokalnim vlastima i partnerima. Mobilni timovi pružaju informacije migrantima koji borave izvan službenih objekata za prihvata i pomažu im da imaju bolji pristup pomoći.

ANALIZA KONTEKSTA I TRENDOVI

Vlasti u BiH su 2023. godine zabilježile blizu 35.000 neregularnih dolazaka, što je povećanje od 25 posto u odnosu na 2022. Jedan od ključnih trendova mobilnosti koji se uočava odnosi se na brzi tranzit ljudi u pokretu, pri čemu migranti provode u prosjeku 8 dana u jednom od četiri prihvatna centra širom zemlje, u poređenju sa 12 dana u 2022. i 61 danom u 2021. Kao i 2022. godine, zemlja porijekla najviše ljudi u pokretu u BiH je Afganistan (42%). Maroko (21%) i Sirija (7%), koji nisu bili među prvih 10 zemlja porijekla 2022. godine, zauzimaju drugo i treće mjesto

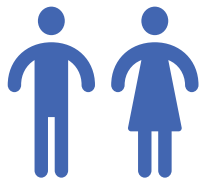
u vodećim zemljama porijekla u 2023. godini. Žene i djeca predstavljaju 17 posto osoba kojima je pružena pomoć u privremenim prihvatnim centrima (PPC) u BiH. Ukupno, identificirano je da je 17 posto osoba koje su pregledali timovi za zaštitu IOM-a ugroženo i suočeno sa rizicima koji zahtijevaju zaštitu.

U 2023. godini, IOM je nastavio podržavati tranziciju na odgovor na migracije pod vodstvom države i rukovodstvo Ministarstva sigurnosti, kao i Ministarstva civilnih poslova

i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. IOM je blisko saradivao sa Ministarstvom sigurnosti i Službom za poslove sa strancima (SPS) u upravljanju prihvatnim centrima, osiguravajući da svi migranti imaju pristup direktnoj pomoći i zaštiti. Uprkos zauzetosti i povećanju ukupnog broja korisnika smještaja krajem godine, postojeći kapaciteti su bili dovoljni da pokriju sve potrebe.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

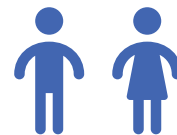
Direktna pomoć ugroženim migrantima

U 2023. godini IOM je pomogao **54.000 korisnika (muškarci: 93% žena: 7%)** u četiri PPC-a u Kantonu Sarajevo (Ušivak, Blažuj) i Unsko-sanskom kantonu (Lipa, Borići). Pomoć je uključivala smještaj, hranu i neprehrambene artikle, usluge vode, sanitacije i higijene, zdravstvenu njegu, zaštitu, mentalno zdravlje i psihosocijalnu podršku, kao i pristup informacijama, specijalizovane usluge i rekreativne aktivnosti.

IOM i SPS su podijelili **970.000 obroka** u PPC-ovima, uz podršku partnera uključujući Pomozi.ba i Crvenog križa Bihać. IOM je također nastavio da omogućava pristup zajedničkoj kuhinji u svim PPC-ovima, te pomagao ljudima kojima je potrebna posebna ishrana zbog zdravstvenih ili vjerskih razloga.

IOM je pomogao **6.000 djece u pokretu (dječaci: 86% djevojčice 14%)** u koordinaciji sa partnerima, uključujući **4.200** djece bez pratnje i razdvojene djece (**dječaci 99% djevojčice 1%**). U PPC Ušivak, u Kantonu Sarajevo, IOM je nastavio voditi Kutak za higijenu majki i beba, gdje je **1.200 djece i roditelja** pristupilo uslugama.

435.000 neprehrambenih artikala (non-food items - NFI), uključujući odjeću i higijenske proizvode prilagođene godišnjem dobu i specifičnim potrebama žena, muškaraca, dječaka i djevojčica, podijeljeno je zahvaljujući brojnim velikodušnim donatorima i članovima zajednice. Pored toga, **više od 13.000** hrane za bebe i kompozitnih obroka za bebe podijeljeno je djeci koja su smještena u PPC.

IOM provodi brzu identifikaciju ranjivosti kako bi se utvrdilo postojanje rizika i potreba za zaštitom migranata koji pristižu u privatne centre, te prilagodila individualna pomoć te upućivanje specijaliziranim službama. Tokom 2023., IOM je proveo 42.000 hitnih skrininga u BiH. Kod približno 17 posto intervjuiranih ljudi utvrđeno je postojanje rizika i potreba za zaštitom, uključujući djecu bez pratnje ili djecu razdvojenu od porodica, trudnice, osobe sa invaliditetom, LGBTQJ, preživjele žrtve rodno zasnovanog nasilja, ili osobe za teškim oboljenjima.

■ KLJUČNA POSTIGNUĆA

IOM-ovi mobilni timovi pomogli su **preko 13.000 migranata izvan prihvatnih centara**, na oko **80** lokacija u Federaciji BiH (FBiH) i Republici Srpskoj (RS), pružajući pomoć i upućivanje drugim službama od životne važnosti, u koordinaciji sa SPS i drugim partnerima. **4.000** ljudi dobilo je pomoć u transportu kako bi pristupili sigurnom smještaju u PPC-ima.

Tokom cijele godine, IOM je radio **u bliskoj saradnji sa SPS i partnerima aktivnim u PPC-ima** na poboljšanju sistema i operacija. Procesi predregistracije i skrininga su obnovljeni kako bi se omogućio efikasan i brz pristup pomoći po dolasku. Na primjer, u PPC Lipa postavljeni su solarni paneli za napajanje trpezarije, dok su u PPC Borići infrastrukturna poboljšanja doprinijela poboljšanju pristupa usluzi WASH.

Zaštita, informacije i odgovornost

IOM-ov tim za zaštitu i MHPSS (mentalno zdravlje i psihosocijalna podrška) proveo je blizu **42.000 brzih identifikacija ranjivosti**, što je dovelo do identifikacije **7.239** osoba u rizičnoj situaciji i potrebama za zaštitom, a više od **4.800** osoba upućeno je u specijalizirane službe kao što su medicinske i usluge mentalnog zdravlja ili pravne pomoći. Tim je pružao i individualnu pomoć ugroženim osobama, uključujući osobe sa invaliditetom i korisnike koji se identificiraju kao članovi LGBTQIA+ zajednice.

IOM-ov tim za zaštitu i MHPSS organizirao je **59 sesija** za pružanje zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne podrške u PPC-ovima. Štaviše, više od **1.600 korisnika** dobilo je prvu psihološku pomoć, dok je **238** dobilo podršku za individualno upravljanje slučajevima.

U svim prihvatnim centrima u Bosni i Hercegovini, IOM radi sa partnerima na organizaciji sportskih aktivnosti i rekreacije. Unutar centara, IOM daje podršku dobrostanju migranata kroz umjetničko izražavanje i kulturnu razmjenu. Tokom 2023., IOM-ovi timovi su u prihvatnim centrima podržali organizaciju 500 aktivnosti, obezbjeđivši siguran prostor za socijalizaciju i samoizražavanje za preko 4.000 osoba.

■ KLJUČNA POSTIGNUĆA

Preko **350** migranata učestvovalo je u **85** sesija o pravnim informacijama u PPC-ovima. Tokom sesije, koje se održavaju na arapskom, farsiju, paštu, urdu, francuskom i engleskom jeziku, pružaju se dostupne i pouzdane informacije o pravima i obavezama migranata, kao i propisanim putevima, uključujući azil, privremenu zaštitu, kao i dobrovoljni povratak. Sesije održavaju IOM i UNHCR/Vaša prava u svim PPC-ima.

Mehanizmi **odgovornosti prema lokalnim zajednicama** ojačani su u svim PPC-ovima. Preko 100 sesija za žalbe i povratne informacije odnosno sastanaka sa predstavnicima lokalnih zajednica održano je u PPC-ima kako bi se prikupile povratne informacije od korisnika. IOM je također vodio dvogodišnje istraživanje zadovoljstva pruženim uslugama u PPC-ovima sa 600 osoba, te koristio rezultate za poboljšanje pružanja usluga i opće dobrobiti korisnika.

Anketirana su **1.273** migranta o njihovim obrazovnim i profesionalnim profilima, s ciljem organizovanja obrazovnih aktivnosti, uključujući kurseve jezika, na osnovu interesovanja i preferencija korisnika.

IOM je organizirao **34** sesije edukacije o **opasnostima od mina** za **330** migranata u PPC-ima, s ciljem pružanja informacija o rizicima i opasnostima sa kojima se mogu susresti na zapadnobalkanskoj ruti, uključujući protupješađijske mine. Sesije imaju za cilj da im pomognu da izbjegnu i adekvatno reaguju u rizičnim situacijama.

Koordinacija odgovora na migracije

IOM je podržao tekuću tranziciju na **odgovor na migracije pod vodstvom države**. Pod rukovodstvom Ministarstva sigurnosti, Ministarstva civilnih poslova i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, IOM je tokom 2023. godine podržao nekoliko susreta čiji je cilj bio planiranje i koordinacija.

IOM je nastavio da pruža tehničku podršku partnerima odgovornim za upravljanje migracijama. Ukupno **136 učesnika** (muškarci: 74, žene: 62) učestvovalo je u **devet tematskih aktivnosti izgradnje kapaciteta**, uključujući koordinaciju unutar kampa i upravljanje kampom, upravljanje podacima, identifikaciju žrtava trgovine ljudima u mješovitim migracionim tokovima, kulturnu komunikaciju i posredovanje. IOM je također nastavio sa **obukom na radnom mjestu i podrškom partnerima** u svim sferama pružanja usluga u PPC.

IOM je dao doprinos nastavku **terenskog rada inspektora SPS** u Unsko-sanskom kantonu. IOM je takođe podržao operativne potrebe **Granične policije** u Zvorniku, Bijeljini, Cazinu, Laktašima i Foči, kao i **obuku 120 novih kadeta Granične policije**, uključujući policijske službenike i niže inspektore, u saradnji sa Agencijom za obrazovanje i stručno osposobljavanje u Mostaru.

PPC LIPA NA ČELU TRANZICIJE U BIH

Smješten u Unsko-sanskom kantonu, na sjeveru Bosne i Hercegovine, Privremeni prihvatni centar (PPC) Lipa otvoren je u novembru 2021. godine i može primiti do 1.500 osoba. Centar je 2023. godine pružio sklonište za blizu 6.000 odraslih muških korisnika bez porodice. PPC Lipa je prvi PPC kojim upravljaju državni organi.

Almin Imamović trenutno je zamjenik direktora Službe za poslove sa strancima (SPS). Almin je bio upravitelj kampa ispred SPS u PPC Lipa od avgusta 2021. do decembra 2023. godine.

IOM podržava SPS kroz obuku na radnom mjestu i aktivnosti na izgradnji kapaciteta još od otvaranja centra Lipa, što je dio procesa tranzicije odgovora na migracije na čijem čelu se nalazi država.

Centar ima ključnu ulogu u smanjenju broja ugroženih ljudi koji spavaju u javnom prostoru u Bihacu i Unsko-sanskom kantonu. Vjerujem da prihvat koji uključuje usluge zaštite i zdravlja, kao i obrazovne i profesionalne sadržaje, doprinosi jačanju otpornosti korisnika i pozitivno utiče na sigurnost i miran suživot svih u centru.
- Almin Imamović

Podrška koju je IOM pružao funkcioniranju Centra bila je od ogromnog značaja od otvaranja centra pa nadalje. Zahvaljujući obukama koje je organizirao IOM, osoblje SPS je ojačalo kapacitete za koordinaciju kampa i upravljanje njime, naučilo koliko je važno voditi računa o kulturnim aspektima u pružanju usluga, te o protokolima i mehanizmima upućivanja na druge službe prilikom pružanja usluga korisnicima u ugroženoj situaciji. Uz pomoć IOM-a, PPC Lipa postao je pionir u tranziciji vodeće uloge u odgovoru na migracije na institucije BiH, i radujem se što ću iskoristiti naučene lekcije u radu na tranziciji u 2024. godini.
- Almin Imamović

PRIORITET 2.

IZGRADNJA ENERGIČNIH, INKLUZIVNIH I OTPORNIH ZAJEDNICA KROZ RJEŠAVANJE NAJPRISUTNIJIH UZROKA NESTABILNOSTI

IOM je 2023. godine uspostavio strateška partnerstva sa UNDP-om, UNFPA, UNWOMEN, UNICEF-om, UNHCR-om, misijom OSCE-a u BiH, Delegacijom EU i Vijećem Evrope u osmišljavanju i implementaciji aktivnosti izgradnje mira. S ciljem jačanja mira i socijalne kohezije u BiH, u fokus je ponovo stavljena agenda Žene, mir i sigurnost (WPS) i lokalizacija Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, omogućivši povećano učešće žena na svim nivoima.

ANALIZA KONTEKSTA I TRENDOWI

Tokom 2023. politički i društveni kontekst u BiH ostao je fragilan, sa narativima podjela i tenzijama u odnosima između političkih lidera i predstavnika međunarodne zajednice. U međuvremenu, BiH se i dalje suočava sa velikim izazovima, uključujući socioekonomski zastoj, stvarnu i percipiranu korupciju u širokom spektru sektora, diskriminaciju, rodne disparitete, kao i obespravljenost mladih. Politički narativi podjela i sumorni socioekonomski izgledi imaju značajan uticaj na društvenu koheziju, smanjujući povjerenje u javne institucije

i gurajući sve veći broj građana da napuste zemlju.

U decembru 2022. godine, EU je odlučila dati status kandidata BiH, napominjući da su potrebne značajne reforme kako bi se građanima omogućilo da ostvaruju svoja politička prava, te navodeći zabrinjavajući nedostatak napretka u vladavini prava i reformama. Ova promjena otvorila je prozor za unapređenje pomirenja u okviru petog prioriteta, uz obnovljenu podršku međunarodne zajednice. Štaviše, s obzirom da BiH ispunjava

uslove za sredstva UN-a za izgradnju mira od kraja 2022. godine, kritične intervencije za podršku otpornosti, osnaživanju i socijalnoj koheziji pokrenute su 2023. godine, unaprijedivši međuentitetske dijaloge, kao i građane, u vezi s pitanjem klimatskih promjena i uticajima prirodnih katastrofa u BiH. Nenad Nešić, ministar sigurnosti BiH, u svom obraćanju na 114. sjednici Vijeća država članica IOM-a u novembru 2023. godine istakao je potrebu međunarodne solidarnosti kako bi se kolektivno suočili sa izazovima vezanim za klimatske promjene i mobilnost.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

Socijalna kohezija

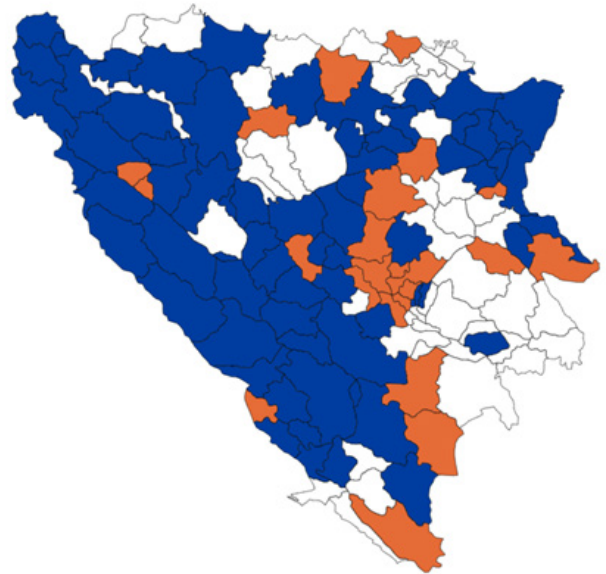

IOM je radio sa preko **100 javnih institucija**, **50 organizacija građanskog društva** i **7.000 mladih** koji su implementirali 531 aktivnost građanskog angažmana u **70 općina** u FBiH, RS i Distriktu Brčko. Praćenje društvene kohezije pokazuje **veći porast otpornosti** na narative podjele u programskim zajednicama u poređenju sa kontrolnim zajednicama. Štaviše, 35 posto korisnika izjavilo je da su aktivniji u svojim zajednicama, a 77 posto se osjeća više **osnaženim da se izraze**. Konkretno, učesnice su prijavile veći porast aktivizma i samoizražavanja.

S ciljem većeg učešća građana u **procesima donošenja odluka** u zajednici, IOM je dao podršku općinama da organiziraju **38 dijaloga u zajednici**. Ukupno 516 predstavnika organizacija civilnog društva, javnih institucija i građana učestvovalo je u dijalogima koji su rezultirali implementacijom inicijativa zajednice, preporukama za promjene politika i inicijativama javnog zagovaranja.

IOM_2023 ● Programme area ● Wider participation

IOM je promovirao važnost dodjeljivanja općinskih resursa socijalnoj koheziji i izgradnji mira, kao i lokalnim organizacijama građanskog društva i mladima. U saradnji sa Vijećem Evrope, Misijom OSCE-a u BiH, UNDP-om i delegacijom EU, **dvije općine (Jablanica i Prnjavor) usvojile su prijedlog** i uvele fond socijalne kohezije kao posebne stavke u općinskim budžetima, čime je uveden novi tok programiranja.

Događaj „Nek prvo govore mladi“ ("You(th) Speak First") dao je mladima priliku da se njihov glas čuje. Zahvaljujući podršci različitih donatora, Inicijativa za otpornost Bosne i Hercegovine (Bosnia-Herzegovina Resilience Initiative, BHRI) je od 2017. godine uložila preko 15 miliona dolara u inicijative socijalne kohezije kako bi ojačala liderstvo i aktivizam mladih. Kroz inicijativu BHRI, IOM promovira alternative narativima podjela i građansko učešće u zajednicama širom zemlje.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

IOM-ovi partneri i korisnici podnijeli su **13 inicijativa javnog zagovaranja** prema lokalnim i centralnim vlastima za: izradu Strategije za mlade (Unsko-sanski kanton i Kalesija) i Akcionog plana za mlade u Distriktu Brčko, angažiranje građanskog društva u ekološkim akcijama, pružanje finansijske pomoći osobama u potrebi uključujući i djecu sa invaliditetom, stvaranje pješačkih zona, postavljanje javne rasvjete, promoviranje aktivizma mladih u školama, povećanje pristupa stipendijama, itd. **Pet od ovih inicijativa rezultiralo je** unapređenjem saradnje između vlade i korisnika programa.

Kako bi se osigurao kvalitet i dostupnost socijalnih usluga u nedovoljno pokrivenim zajednicama, implementirano je **27 infrastrukturnih projekata** u vrijednosti od 900.000 eura, što je dovelo do više od 315.000 eura lokalnog sufinansiranja.

Osnaživanje mladih

Preko **3.000 mladih** angažovano je tokom **197 treninga o liderstvu, aktivizmu u zajednici i strateškom planiranju**. Više od 95 posto učesnika navelo je da imaju bolje vještine i znanja koja će koristiti u svakodnevnom životu.

IOM je podržao omladinska udruženja i angažovao preko 500 mladih u **41 inicijativi u zajednicama**, zagovarajući da se uvedu stavke u općinskim budžetima ili obezbijede prostori za mlade, provodeći ulične akcije za podizanje svijesti i medijske kampanje, ili pak unapređujući ekološko obrazovanje. Štaviše, 81 član omladinskih udruženja bio je osposobljen tokom **11 radionica strateškog planiranja**.

IOM radi na podizanju svijesti o ekološkim i klimatskim pitanjima i podržava angažman mladih u prepoznavanju ekoloških izazova i predlaganju rješenja. Kroz projekat sa Biotehničkim fakultetom Univerziteta u Bijaću, grad Bihać je prepoznao značaj sliva rijeke Une, redovno obavljajući analizu kvaliteta vode i koristeći cvjetnjaka kao prirodne prečišćivače. Proces se koristi za podučavanje lokalnih studenata i mladih o alternativnim sistemima za zaštitu životne sredine.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

Partneri IOM-a su organizirali **39 sastanaka sa predstavnicima vlasti** (gradonačelnicima, načelnicima, ministrima i njihovim saradnicima) na kojima je učestvovalo 179 mladih. Sastanci sa predstavnicima vlasti i radionice planiranja doprinijeli su povećanju učešća mladih u procesima odlučivanja u zajednici.

Ured za evropske integracije Zapadnohercegovačkog kantona učestvovao je u akcijama za mlade, što ga je navelo da inicira **godišnje konsultativne sastanke** sa mladima, a što predstavlja važan napredak izvan okvira projekta.

U tri opštine (Grahovo, Ribnik i Ključ), **IOM je pomogao novim grupama mladih da se njihov glas čuje** u općinskim vijećima i procesima donošenja odluka. U Kalesiji je općina pozvala Udruženje mladih, uz podršku IOM-a, da razmotre i daju komentare na Strategiju zaštite životne sredine, a lokalne srednje škole pozvale su članove Udruženja da predstave svoju ulogu i razgovaraju o aktivnostima mladih sa učenicima.

Kroz 18 događaja tokom kojih su građene mreže (networking), 305 mladih dobilo je podršku u uspostavljanju veza i saradnje sa članovima njihovih zajednica i šire, a **217 mladih dobilo je stručnu podršku** tokom jednog od 20 mentorskih događaja organiziranih tokom 2023. Neka od ovih mentorstava procvjetala su u nova partnerstva i poduhvate, uključujući saradnju između planinarskih društava; angažman mladih u zaštiti kulturne baštine i međugeneracijsku saradnju između mladih i stručnih udruženja.

Angažman medija

U cilju promocije pozitivnih narativa, provedeno je **7 kampanja na društvenim mrežama** u saradnji sa mladima. Kampanje su pomogle u podizanju svijesti o klimatskim promjenama i zaštiti okoliša, prirodnom i kulturnom naslijeđu, uspješnim pričama mladih, lokalnim inicijativama i lokalnim borcima za mir.

700 pozitivnih priča je ispričano i podijeljeno kako online, tako i preko društvenih medija, sa preko 4 miliona pregleda i reakcijama preko 300.000 osoba.

Prilagođavanje klimatskim promjenama

IOM je podržao dizajn i implementaciju **12 inicijativa za zaštitu životne sredine** u Bijeljini, Bihaću i Jablanici. Inicijative su pomogle u stvaranju inkluzivnog društveno-ekološkog razmišljanja, uvele inovativne pristupe u rješavanju ekoloških izazova i osnažile ekološki prihvatljive pojedince i organizacije da dalje lobiraju kod lokalnih vlasti za ekološke akcije.

Spremnost Unsko-sanskog kantona za poplave i klizišta poboljšana je isporukom plovila za hitne intervencije Kantonalnoj civilnoj zaštiti i Crvenom križu, a napravljeni su početni koraci za podršku identifikacije infrastrukturnog projekta.

JAČANJE ZAJEDNICA I UDRUŽENJA ŽENA

Kao rezultat projekta „Osnaživanje povjerenja i kohezije u bosanskohercegovačkim zajednicama“, udruženja žena iz Jablanice (Most), Tešnja (Merđžan) i Glamoča (Žad) uspostavila su radne veze van programskog okvira IOM-a. U sklopu projekta promovirano je žensko poduzetništvo kroz razmjenu iskustava u proizvodnji i isporuci roba i usluga od strane ženskih udruženja. Izvan projekta, udruženja su potaknula povezivanje članica sa trećim licima, koja su ekonomski osnažila rad udruženja i njihovih članica.

Nadalje, članice udruženja su potaknute da se obrate lokalnim samoupravama sa zahtjevima koji bi udruženjima žena i njihovim članicama omogućili da se redovno sastaju i imaju više procesa strateškog planiranja.

|| Posredovale smo u povezivanju udruženja “Žad” i udruženja “Ruka” [Tešanj], što je rezultiralo proizvodnjom cijeđenih sokova.

- Članica udruženja “Merđžan” iz Tešnja

|| Naučili su me kako da pokrenem posao koristeći sopstvene resurse i kako da ekonomski osnažim žene.

- Članica udruženja (nepoznato kojeg)

|| Kao rezultat naših inicijativa upućenih lokalnim vlastima, dobili smo nove prostorije za udruženje od opštine Glamoč.

- Članica udruženja “Žad” iz Glamoča

PRIORITET 3.

POMOĆ MIGRANTIMA I DRUŠTVU PUTEM SIGURNIH, UREĐENIH I REDOVNIH PUTEVA I MOBILNOSTI

Potpomognuti dobrovoljni povratak i reintegracija (Assisted Voluntary Return and Reintegration, AVRR) je ključno rješenje za migrante koji se žele vratiti kući, ali nemaju sredstava za to. Od 2017. IOM pomaže migrantima na Zapadnom Balkanu u tom procesu. U Bosni i Hercegovini, AVRR tim je prisutan u svim prihvatnim centrima, kao i u drugim tranzitnim čvorištima, pružajući pouzdane informacije i pomažući migrantima da donesu informirane odluke. U 2023. godini 96 migranata dobilo je pomoć za povratak iz Bosne i Hercegovine u zemlju porijekla.

ANALIZA KONTEKSTA I TRENDOVA

Sa novostečenim statusom kandidata za članstvo u EU, BiH je napredovala na putu ka EU radeći na rješavanju 14 ključnih prioriteta koje je postavila Evropska komisija, pri čemu je novoformirano Vijeće ministara usvojilo nekoliko relevantnih strategija (npr. o organiziranom kriminalu, migracijama) i zakona. Strategija za migracije i azil 2021.-2025. i povezani Akcioni plan pružaju okvir za upravljanje migracijama i koordinaciju između nadležnih organa. Kako mješoviti migracijski tokovi i dalje zauzimaju visoko mjesto na političkom dnevnom redu Svjetske banke,

regionalna saradnja za jačanje upravljanja granicama, suzbijanje trgovine ljudima, suzbijanje krijumčarenja, te povratak i readmisija ostaju važni prioriteti u kontekstu BiH.

Vlasti su 2023. godine napravile važne korake u operacionalizaciji procesa povratka i readmisije te uz pomoć IOM-a nastavile su da se bave dijalogom sa zemljama porijekla. Štaviše, poduzeti su značajni koraci u cilju unapređenja mehanizama saradnje za krivično gonjenje krijumčarenja i trgovine ljudima te istrage usmjerene na žrtve.

Međutim, kako je istaknuto u skorašnjim izvještajima, biće potrebno uložiti dodatne napore u oblasti identifikacije, zaštite i pružanja pomoći žrtvama, efikasnih istraga te krivičnog gonjenja i donošenja presuda protiv počilaca. Na kraju, kako je stopa emigracije u BiH i dalje visoka, poslodavci su sve više zainteresirani za zapošljavanje stranih radnika u ključnim sektorima. Mobilnost radne snage je kritična dimenzija migracijske politike u regiji, s ciljem povećanja redovnih puteva dostupnih kvalificiranim radnicima da rade, žive i doprinose bh. društvu i ekonomiji.

■ KLJUČNA POSTIGNUĆA

Imigracije i upravljanje granicom

IOM je omogućio **obuku na radnom mjestu za službenike granične policije** kako bi se ojačao kriminalistički obavještajni rad i analiza rizika, identifikovala lica bez ličnih dokumenata, otkrili slučajevi lažnog identiteta i falsifikovanih dokumenata, te pregled vozila radi otkrivanja skrivene robe ili lica. Ukupno je obučeno **350 osoba**, čime su osigurane bolje sposobnosti u kritičnim oblastima granične sigurnosti.

IOM je pružio ekspertizu i logističku podršku **Radnoj grupi za uspostavu sistema prethodnog dostavljanja podataka o putnicima (Advanced Passenger Information - API) i evidencije o imenima putnika (Passenger Name Records - PNR)** u BiH, o čemu je konačni izvještaj sastavljen na posljednjem sastanku u decembru 2023. godine.

Trgovina ljudima i krijumčarenje migranata

Inovativna prekogranična saradnja u jačanju napora u borbi protiv trgovine ljudima i krijumčarenja ostvarena je kroz trilateralne pilot obuke zasnovanih na simulaciji. Ukupno, **24 predstavnika** državnih organa iz BiH, Crne Gore i Srbije unaprijedili su svoje vještine intervjuiranja žrtava i paralelnih istraga.

IOM je omogućio prekogranične istrage između BiH i Srbije s ciljem borbe protiv krijumčarenja kroz niz operativnih sastanaka između službenika granične policije i tužilaca, što je rezultiralo uspješnim hapšenjem osoba optuženih za organizovani kriminal u svrhu krijumčarenja.

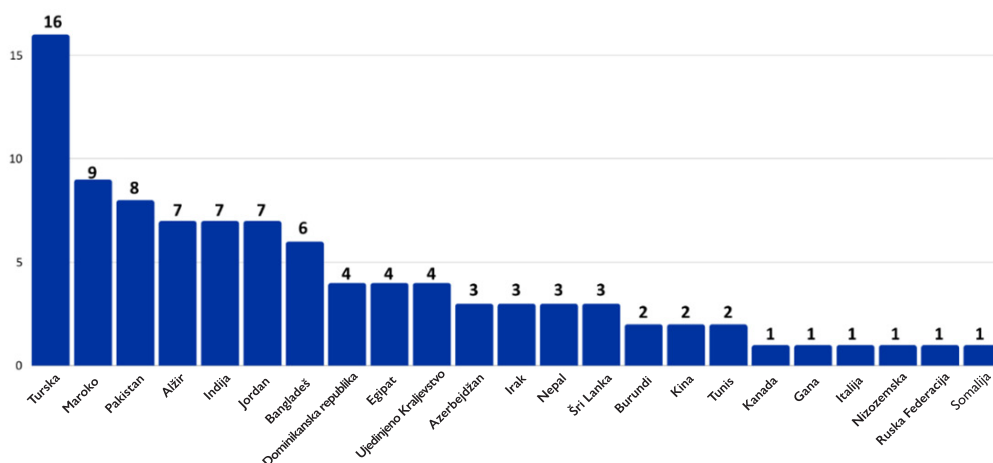
IOM pruža tehničku podršku organima zaduženim za upravljanje granicom i identitetom. U 2023. godini, uz podršku različitih donatora, IOM je proveo obuku na radnom mjestu sa službenicima granične policije koji rade na prvoj i drugoj liniji graničnih kontrola. Granična policija upoznala se i sa najnovijim tehnologijama koje se koriste za falsifikovanje dokumenata i tehnikama prepoznavanja tokom interaktivne obuke o otkrivanju korištenja lažnog identiteta i falsifikovanih dokumenata.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

Povratak, reintegracija i readmisija

Ukupno **67 grantova za reintegraciju** u svrhu podrške za mala preduzeća (48%), stanovanje (45%) i medicinske potrebe (7%) pomoglo je povratnicima da naprave održive planove nakon povratka u zemlje porijekla. Kako bi se osigurao siguran i dostojanstven povratak, sve osobe kojima je pružena pomoć u povratku imale su individualno savjetovanje i osmislile su sopstvene planove reintegracije.

IOM je pomogao 96 migranata (7% žena i 93% muškaraca, od kojih su 4% djeca) da se dobrovoljno vrate iz BiH u 23 zemlje porijekla, prije svega u Tursku (17%), Maroko (9%), Pakistan (8%), Alžir (7%) i Indiju (7%). U tom procesu, IOM je pružio podršku u oblastima kao što su medicinska i psihosocijalna pomoć, briga o djeci, smještaj i finansijska podrška.

IOM je organizirao **1.658 savjetodavnih sesija** o povratku i reintegraciji, uključujući 24 online sesije sa zemljama porijekla, te proveo preko **856 grupnih informativnih sesija**. Kao rezultat toga, 290 migranata izrazilo je namjeru da se vrati u svoje zemlje porijekla. IOM je pružao informacije i izvan prihvata objekata, omogućivši pristup informacijama za više od **11.700 migranata** na više od **130** različitih lokacija u BiH.

THE ROLE OF MIGRATION IN FOSTERING ECONOMIC GROWTH IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Laura Lungarotti
Chief of Mission, International Organization for Migration (IOM)

Zlatan Klokić
Minister, Ministry for European Integration and International Cooperation of Republika Srpska

Yasser Abdelrahman Ali Sorour
Ambassador, Embassy of the Arab Republic of Egypt

Edin Dacić
Chairperson of Governing Board, Standard Furniture

Saša Ačić
Director, Union of Employers of Republika Srpska

Model moderator: Faruk Hadžić, Dean, Sarajevo School of Science and Technology (SSST), Department of Economics and Business

Konferencija pod nazivom „Oslobađanje potencijala za radnu migraciju u Bosni i Hercegovini: Diskusija o dokazima i načinima naprijed“ održana u septembru 2023. godine istraživala je prepreke i politička rješenja za iskorištavanje potencijala redovnih puteva migracije za dugoročni razvoj.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

Dvadeset i jedan predstavnik lokalnih vlasti i organizacija učestvovao je na radionici **Savjetovalište za povratak djece i porodica**, čime je unaprijeđeno njihovo razumijevanje uloga i dužnosti aktera koji rade sa djecom i porodicama i kapaciteta za primjenu pristupa zasnovanog na pravima kao i pristupa osjetljivog na djecu kad je u pitanju savjetovanju o povratku.

Ukupno **128 stručnjaka za readmisiju** iz regiona i EU učestvovalo je u **Regionalnoj grupi stručnjaka za readmisiju** koju je osnovao IOM kako bi podijelio najbolje prakse Zapadnog Balkana za harmonizovan i efikasan povratak, readmisiju i reintegraciju zasnovane na pravima.

IOM je omogućio posjetu **14 službenika Ministarstva sigurnosti, Službe za poslove sa strancima i Granične policije** kako bi se sastali sa kolegama u Crnoj Gori i Hrvatskoj te razgovarali o implementaciji **sporazuma o readmisiji i pomoći povratnicima koja uzima u obzir njihovu zaštitu**. IOM je također omogućio posjetu pet zvaničnika iz Albanije i četiri iz Srbije Ministarstvu sigurnosti i SPS u BiH. Osim toga, **46 službenika ministarstava unutrašnjih poslova** (kantonalni, okružni i entitetski nivo) učestvovalo je na **radionici o readmisiji državljana BiH** u organizaciji IOM-a.

Imigracije i mobilnost radne snage

IOM je organizirao konferenciju **Prepoznajmo potencijal radnih migracija u Bosni i Hercegovini**, okupivši preko **60 predstavnika** privatnog sektora, akademske zajednice, stručnjaka za mobilnost radne snage i kreatora politike kako bi razgovarali o inovativnim rješenjima za iskorištavanje potencijala mobilnosti radne snage za podršku lokalnom razvoju u BiH.

IOM je organizirao **sedam konsultacija o zapošljavanju, radu i socijalnoj politici** sa ključnim partnerima, kako bi se razgovaralo o obukama za izgradnju kapaciteta, mapiranje institucionalnih potreba i izazova, te lokalnoj i regionalnoj saradnji između stručnjaka za mobilnost radne snage.

U 2023. godini, IOM je pomogao **1.335 osoba preko Kanadskog centra za podnošenje zahtjeva za vizu (CANVAC)**, od kojih je ukupno 351 redovnih migranata (49% muškaraca i 51% žena podnositelja zahtjeva) te pomogao u zdravstvenoj procjeni prilikom predavanja zahtjeva za vizu za Australiju, Kanadu, Novi Zeland i SAD.

KATALIZIRANJE NAPORA U BORBI PROTIV KRIJUMČARENJA I TRGOVINE MIGRANTIMA

Kao rezultat projekta „Zajedničke akcije Zapadnog Balkana protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima“, zajednički napori Granične policije i Tužilaštva iz Bosne i Hercegovine (BiH) i Srbije dali su značajne rezultate u borbi protiv organiziranog kriminala. Kroz niz događaja uz podršku IOM-a, provedena je paralelna istraga koja je dovela do hapšenja tri osobe uključene u operacije krijumčarenja migranata kroz Srbiju i BiH, sa krajnjom destinacijom u Evropskoj uniji. Međutim, ova operacija je indirektno rezultirala spašavanjem oko 250 migranata koji su se nalazili u opasnim situacijama, zarobljenih između granica ili nasukanih uz obale rijeka, kada su mnogi bili na ivici utapanja.

|| Ova istražna i operativna akcija faktički je okončala nezakonite aktivnosti organizovane kriminalne grupe koja se bavila krijumčarenjem migranata, čime su izbjegnute dodatne tragedije i gubitak života. Ova grupa se oslanjala na upotrebu nesigurnih gumenih čamaca, dovodeći migrante u ozbiljnu opasnost, posebno u svjetlu ranijih slučajeva utapanja na tom području.

– Tužilaštvo BiH, šef Odsjeka za organizirani kriminal i trgovinu ljudima

PRIORITET 4.

KORIŠTENJE POLITIKE I DISKURSA ZASNOVANIH NA INFORMACIJAMA I DOKAZIMA

Tokom proteklih godina, IOM-ova matrica za praćenje raseljavanja pojavila se kao jedinstveno sredstvo za analizu migracijskih kretanja na Zapadnom Balkanu. IOM je 2023. godine anketirao više od 5.000 migranata u Bosni i Hercegovini i objavio 24 izvještaja analizirajući trendove u vezi sa profilima, potrebama, iskustvima i rutama. Snimanjem, analizom i širenjem informacija o migracijskim kretanjima u regionu, IOM podržava odgovor na migraciju zasnovan na dokazima.

ANALIZA KONTEKSTA I TRENDOWI

BiH je nastavila poduzimati korake na boljem upravljanju migracijama, usvojivši novu Strategiju i Akcioni plan za migracije i azile, te Zakon o strancima u septembru 2023. godine. Nakon formiranja novih državnih, entitetskih i kantonalnih vlasti 2023. godine, zabilježen je napredak u mnogim oblastima koje se odnose na upravljanje i koordinaciju migracija. Program proširenja EU nastavio je

da dobija na zamahu tokom 2023. sa posjetama i razgovorima na visokom nivou, čime je istaknuta potreba za daljim usklađivanjem i regionalnom saradnjom, posebno u okviru Berlinskog procesa.

Općenito, u kontekstu Zapadnog Balkana, pristup podacima, analizama i statistikama o migracijama i dalje predstavlja izazov, a IOM podržava

svoje partnere u cilju promoviranja politike i dijaloga o migracijama koji se zasnivaju na dokazima. Štaviše, kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal migracija i izgradila dugoročna vizija u kojoj migracije omogućavaju razvoj, IOM redovno organizuje dijaloge kako bi promovirao angažman i zajedničke napore svih sfera društva – od vlade preko građanskog društva do poslodavaca i udruženja građana.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

Efikasno upravljanje migracijama

IOM je podržao koordinaciono tijelo tokom izrade **Strategije za integrirano upravljanje granicom** (2024.-2029.) i **Akcionog plana** (2024.-2026.), koji su u decembru 2023. dostavljeni državnoj radnoj grupi.

IOM je omogućio sastanak Državne radne grupe za suzbijanje trgovine ljudima i neregularnih migracija BiH na kojem su učesnici radili na formuliranju **izmjena i dopuna Krivičnog zakona BiH** kako bi se unaprijedile zakonske odredbe za suzbijanje krijumčarenja migranata. Predloženi nacrt amandmana upućen je vladi na dalje razmatranje.

U okviru Zajedničkog plana rada UN-a za BiH, **IOM je predsjedavao Grupom za rezultate 4: Socijalna kohezija**, kao i Radnom grupom za prevenciju seksualne eksploatacije i zlostavljanja (PSEA) i Radnom grupom za mješovitu migraciju. Tokom 2023. godine, IOM je bila druga najveća UN agencija u BiH u smislu mobilizacije resursa, nakon UNDP-a.

U junu 2023. Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Švedska u ulazi zemlje koja je predsjedavala Vijećem Evropske unije (EU) bili su domaćini trećeg Sarajevskog dijaloga o migracijama. Uz podršku IOM-a, konferencija je okupila 167 visokih zvaničnika Zapadnog Balkana, EU i drugih partnera. Tokom ovog događaja, partneri sa Zapadnog Balkana identificirali su set od 21 ključne akcije (Jahorinski akcioni plan) za unapređenje održivog upravljanja migracijama u regionu.

KLJUČNA POSTIGNUĆA

Politika i dijalog zasnovani na dokazima

DTM

IOM-ova matrica za praćenje raseljenosti (*Displacement Tracking Matrix*, DTM) daje redovne preglede prisustva, profila, iskustva i namjera migranata i tražilaca azila na zapadnobalkanskoj ruti. Tokom 2023. godine, DTM timovi su intervjuirali **6.149 migranata** u tranzitu kroz BiH.

Izveštaji o DTM matrici imaju za cilj da informiraju o politici i operativnim odgovorima partnera u regionu. U 2023. godini, IOM objavljuje ukupno **11** DTM izvještaja, uključujući **četiri** o prisutnosti migranata, šest izvještaja o situaciji u pogledu mobilnosti migranata te **jednu** prilagođenu studiju o državljanima Maroka. Kako bi se podstaklo veće korištenje podataka, održano je **11** prezentacija za eksterne učesnike i **pet** podnesaka za procese izrade EU nacрта.

IOM je ojačao kapacitete partnera za prikupljanje, analizu i izvještavanje o migracijskim trendovima. Više od **50 zaposlenika Službe za poslove sa strancima BiH** učestvovalo je u zajedničkim vježbama prikupljanja podataka koje se organiziraju svakog mjeseca radi praćenja prisustva, profila, putnih ruta i iskustava migranata.

IOM je distribuirao tematske publikacije kako bi doprinio upravljanju zasnovanom na dokazima. Istražujući mobilnost radne snage i njen uticaj na ekonomiju BiH, IOM je podržao studiju **Spemni za zapošljavanje radnika migranata? Analiza tržišta rada u Bosni i Hercegovini**, koja je izražena na univerzitetu SSST (*Sarajevo School of Science and Technology*). U svrhu doprinosa razgovorima o migracijama, okolišu i klimatskim promjenama. Da doprinese diskusiji IOM je objavio studiju **Istraživanje veza između migracija, okoliša i klimatskih promjena u Bosni i Hercegovini**.

Javni pristup uravnoteženim informacijama o migracijama

Ukupno **3.343 migranta i stanovnika BiH** iz lokalnih zajednica učestvovalo je u inicijativama zajednice koje su doprinijele inkluziji migranata. Ovo doprinosi povećanju društvene kohezije u zajednicama na koje najviše utiču miješani tokovi migracija i smanjuje izvore tenzija ili straha u tim zajednicama.

NO NATION FASHION

IOM je nastavio da podstiče inkluziju i kreativnost migranata kroz aktivnosti **brenda No Nation Fashion (NNF)**. Inicijativa nudi migrantima inkluzivan prostor da pokažu svoje priče i talente, te daju svoj doprinos zajednicama u BiH. Više od **500** migranata učestvovalo je u kreativnim aktivnostima u okviru Brenda NNF organizovanim u PPC-ovima.

IOM je promovirao pristup cjelokupnog društva upravljanju migracijama angažujući ne samo institucionalne partnere i lokalne vlasti, već i civilno društvo, zajednice, migrante, akademsku zajednicu, medije i privatni sektor. IOM je radio sa više od **100 partnera u organizacijama događaja** kako bi povećao pristup javnosti uravnoteženim informacijama o nizu tema koje se odnose na pomirenje, raznolikost, inkluziju, mobilnost, razvoj i migracije.

RIJEČI ZAHVALE

IOM u Bosni i Hercegovini želi zahvaliti svojim partnerima u zemlji na saradnji, povjerenju i posvećenosti promoviranju sigurnih i uređenih migracija za dobrobit svih.

Na državnom nivou, IOM želi zahvaliti Vijeću ministara i Ministarstvu sigurnosti, Službi za poslove sa strancima, Graničnoj policiji i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA). Nadalje, IOM zahvaljuje Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvu civilnih poslova, Ministarstvu zdravlja i Uredu državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima.

Na nivou entiteta i Distrikta Brčko, IOM je blisko saradivao sa ministarstvima unutrašnjih poslova, socijalne skrbi, rada i socijalne politike, evropskih integracija, zdravstva i obrazovanja. Na lokalnom nivou to je uključivalo i centre za socijalni rad, pružaocce primarne i sekundarne zdravstvene zaštite, zavode za javno zdravstvo i ustanove za mentalno zdravlje. Što se tiče migracije radne snage, IOM se zahvaljuje partnerima iz udruženja poslodavaca, privrednih komora, Univerzitetu SSST i drugim partnerima iz akademskog i privatnog sektora.

IOM također izražava iskrenu zahvalnost svim gradonačelnicima, načelnicima i općinskim partnerima koji su uključeni u realizaciju uspješnih aktivnosti u BiH.

IOM je u partnerstvu sa organizacijama civilnog društva kao što su Crveni krst, Pomozi.ba i drugi ključni partneri angažovani na izgradnji otpornosti zajednice i povećanju demokratskog učešća javnosti.

IOM je radio sa nevladinim organizacijama, univerzitetima, lokalnim zajednicama, neformalnim grupama građana, roditeljima, pedagoškim stručnjacima, rekreativnim i sportskim klubovima, interesnim grupama, influenserima, medijima i liderima u zajednicama širom BiH. Kroz taj angažman na svim nivoima, IOM je ostao prepoznat kao partner od povjerenja, koji ulaže u razvoj i snagu lokalnih zajednica, na čemu smo uvijek zahvalni.

IOM izražava zahvalnost donatorskoj zajednici u Bosni i Hercegovini, posebno delegaciji Evropske unije (EU), Austriji, Kataloniji, Danskoj, Italiji, Norveškoj, Ujedinjenom Kraljevstvu i UN-ovom Fondu za izgradnju mira. Takođe smo zahvalni na podršci mnogih kolega IOM-ovih ureda širom svijeta, posebno regionalnih ureda IOM-a sa sjedištem u Beču i Briselu te Ureda IOM-a pri Ujedinjenim nacijama u New Yorku.

IOM daje svoj doprinos UN-ovom Okviru saradnje za održivi razvoj i Ciljevima održivog razvoja u BiH, radeći u sinergiji sa UN-ovim timom u BiH na podršci dugoročnom razvoju i stabilnosti. IOM se zahvaljuje i kolegama iz OSCE-a, Vijeća Evrope, UNDP-a, UNHCR-a, UNICEF-a, UN Women, UNFPA, WHO i ILO za partnerstvo i saradnju u 2023.

Viši rukovodni tim misije IOM-a u Bosni i Hercegovini redovno saraduje sa partnerima kako bi planirao i koordinisao realizaciju značajnih aktivnosti. IOM izražava zahvalnost svim partnerima na njihovom odlučnom angažmanu i posvećenosti u pravljenju razlike u životima građana i ljudi u pokretu.

Međunarodna organizacija za migracije zahvaljuje vlastima u Bosni i Hercegovini, kao i našim donatorima na kontinuiranoj podršci.

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
MINISTRY OF SECURITY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine
Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине
Ministry for Human Rights and Refugees of Bosnia and Herzegovina

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine
Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине
Ministry of Civil Affairs of Bosnia and Herzegovina

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA
СЛУЖБА ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА
SERVICE FOR FOREIGNERS' AFFAIRS

**Funded by
the European Union**

**Austrian
Development
Agency**

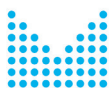

**Federal Ministry
Republic of Austria
Interior**

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

This project is funded by
the Asylum, Migration and Integration
Fund of the European Union

MINISTRY OF THE INTERIOR
OF THE CZECH REPUBLIC

**MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK**

**Federal Ministry
of the Interior
and Community**

Ministry of Foreign Affairs
and International Cooperation of Italy

**Norwegian Ministry
of Foreign Affairs**

**IOM
DEVELOPMENT
FUND**

UK Government

**PEACEBUILDING
FUND**

**UNITED NATIONS
BOSNIA AND HERZEGOVINA**

International Organization for Migration (IOM)

Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 955 200 • Email: iomsjmission@iom.int • Web stranica: www.bih.iom.int